

# Danyýel Kitaby — Kyrkynjy San

*Pawlus*

Jeff Pippenger

2024-01-04

Danyýl kitabyňyň birinji baby, onuň üstüne Danyýl kitabyňyň dördünji baby goýlanda, 1798-nji ýyldan 1844-nji ýyla çenli birinji we ikinji perişdeleriň taryhyny aňladýar. Şol taryhda Danyýl kitabyň möhüri açyldy, we möhüri açylan bölegi ýedinji, sekizinji hem-de dokuzynjy baplar boldy. “Setir üstüne setir” görnüşinde birinji, dördünji, soňra bolsa ýedinjiden dokuzynja çenli baplar birinji perişdäniň Millerit hereketiniň taryhyny görkezýär.

Şol taryhy döwürde (1798-den 1844-e çenli) Adventizmiň düýpli hakykatlary berkidildi we şol hakykatlar ahyrsoňunda 1843-nji ýylyň öndebaryjy çyzgysynda beýan edildi. Daniýel kitabyňyň ikinji babyndaky Nebukadnesaryň heýkeli şol çyzgyda bar. Daniýeliň ýedinji we sekizinji baplardaky görnüşleri şol çyzgyda bar. Sekizinji babyň “gündelik” diýen düşüňjesi-de, Lewiler 26-daky “ýedi gezek” diýen düşüňje-de şol ýerde görkezilendir. Ylham kitabyňyň dokuzynjy babynda beýan edilişi ýaly, Yslamyň üç Wesi hem şol ýerde bardyr. Hudaý bu düýpli hakykatlaryň hüjüme sezewar ediljekdigini gaýtalap önünden duýdurdy.

“Sionyň diwarlarynda Hudaýyň garawullary bolup duranlar, halkyň önünde howplary önünden görüp bilýän adamlar bolsunlar, — hakykat bilen ýalňyşy, dogrulyk bilen nädogrulygy tapawutlandyryp bilýän adamlar.”

“Duýduryş berildi: 1842, 1843 we 1844-nji ýyllardaky habar gelen wagtyndan bäri biziň gurup gelýän imanymyzyň binýadyny sarsdyrjak hiç bir zada ýol berilmeli däldir. Men bu habaryň içindedim, şondan bäri hem dünýäniň önünde durup, Hudaýyň bize beren ýagtysyna wepaly bolup geldim. Biz, günsaýyn yhlasly dogma bilen Rebbi gözläp, ýagtylyk agtaryp ýörkäk, aýaklarymyzyň goýlan meýdançasynyndan aýagymyzy aýyrmagy niýet etmeýäris. Siz meniň Hudaýyň maňa beren ýagtysyny terk edip biljekdigimi pikir edýärsiňizmi? Ol Ebedi Gaýa ýaly bolmalydyr. Ol maňa berlenden bäri meni ugrukdyryp gelýär.” Review and Herald, 1903-nji ýylyň 14-nji apreli.

Hudaýyň ahyrky gün halkynyň gatnaşmagy bilen amala aşyryljak tozan süpürýän adamyň işi hem Işaýa tarapyndan şekillendirilýär; ol ahyrky gün halkyny we olaryň çagyrylan işini kesgitläp görkezýär, çünki ahyrky günler gelmezden ön binýatlaryň ýalňyşlyk bilen gömülmegi ykbal edilen-di.

Senden bolanlar gadymy harabaçylyk ýerleri täzedan gurarlar; sen köp nesilleriň binýatlaryny galdyrarsyň; we saňa: Böwedi abatlaýjy, ýaşalyan ýollary dikeldiji diýler. Işaýa 58:12.

“Gadymy harabalyklar” butparazlyk we papalyk ýaly iki weýran ediji güýje degişli taglymat hakykatlaryna degişlidir. Butparazlygyň iki weýran ediji güýjüniň zyzndan papalygyň gelmegi, William Milleriň beýan eden ähli pygamberlikleri üçin ulanan gurluşynyň esasydy.

Olar gadymy harabalyklary gurarlar, öňki weýrançylykly ýerleri gaýtadan dikelderler, weýran edilen şäherleri, köp nesilleriň dowamynda harap bolan ýerleri abatlap dikelderler. Işaya 61:4.

Çarçuwa hökmünde görkezilen pygamberligiň gurluşy, şol iki güýjüň taryhy we özara gatnaşyklarydyr. “Ýaşamak üçin ýollary dikeltmek” Milleriň çarçuwasynyň dikeldilişidir; bu bolsa onuň düşüňde toprak süpürgeli adamyň işi arkaly görkezilipdi. Işaya öňki weýrançylyklaryň dikeldilişini görkezmek üçin Ezranyň we Babildan dolanyp gelip, Iýerusalimi abatlanlaryň taryhyndan mysal getirdi.

Atalarymyzyň günlerinden şu güne çenli biz agyr günäde bolduk; etmiş günälerimiz sebäpli biz, patyşalarymyz we ruhanylarymyz bu ýurtlaryň patyşalarynyň eline tabşyryldy: gylyja, ýesirlige, talaňa we şu günki ýaly ýüzümiziň utanja galmagyna. Indi bolsa, az wagtlyk Hudaýymyz Reb tarapyndan bize merhemet görkezildi: gaçyp gutulan bir galyndyny galdyrmaga we Öz mukaddes ýerinde bize bir berk daýanç bermäge; şeýlelikde Hudaýymyz gözlerimizi nurlandysyn we gulçulygymyzda bize biraz janlanma bersin. Çünki biz gulduk; emma Hudaýymyz gulçulygymyzda bizi taşlamady, eýsem Pars patyşalarynyň gözünde bize rehimdarlygyny giňeltdi: bize janlanma bermek, Hudaýymyzyň öýüni dikeltmek, onuň harabalyklaryny bejermek we Ýahudada hem-de Iýerusalimde bize bir diwar bermek üçin. Ezra 9:7–9.

Ezra we Iýerusalimi täzeden guranlar, ýaşamaga niýetlenen ýollary dikeldýän “galyndyny” aňladýar, we olar Levililer 26-daky dogma nukdaýnazarynda işi amala aşyrýanlardyr; Ezra bu barada şeýle diýýär: “atalarymyzyň günlerinden tä şu güne çenli uly jenaýat içindädir; we etmişlerimiz sebäpli biz, patyşalarymyz hem ruhanylarymyz, ýurtlaryň patyşalarynyň eline, gylyja, ýesirlige, talaňa we ýüzümiziň utanjyna tabşyryldyk.” Onuň salgy berýän “güni”, soňky günleriň “galyndysynyň” ýaşamaga niýetlenen ýollary dikeldýän “günidir”.

Ezranyň galyndysy üç ýarym günüň ahyrynda direldilýän iki şaýatdyr we Danieliň dokuzynjy bapda görkezşi ýaly, Levililer 26-daky dogany ýerine ýetirýär. Ezra bilen onuň hyzmatdeşleri sürgünden dolanyp gelip, Iýerusalimi täzeden guranlarynda, olar Milleriň gymmatbaha daşlaryny dikeltmek işiniň nusgasyny görkezýärdiler; bu bolsa Milleriň düýpli hakykatlaryny dikeltmek işidir. Şu sebäpden, Milleriň işiniň gurluşyny düşünmek örän zerurdyr.

Resullar ygtybarly bir binýadyň, ýagny Ebedilik Gaýasynyň üstünde gurupdylar. Olar bu binýada dünýäden gazyp çykaran daşlaryny getirdiler. Gurluşykçylar päsgelçiliksiz zähmet çekmediler. Olaryň işi Mesihniň duşmanlarynyň garşylygy sebäpli örän kynlaşdyryldy. Olar ýalan binýadyň üstünde gurýanlaryň köre-kör ynanjyna, öňýargylaryna we ýigrenjine garşy göreşmeli boldular. Ybadathananyň gurluşykçylary hökmünde zähmet çekenleriň köpüsini Nehemiýanyň günlerindäki diwar gurluşykçylaryna meňzetmek bolardy; olar barada şeýle ýazylandy: “Diwarda gurýanlar, yük göterýänler we ýükleýänler her biri bir eli bilen işi edýärdi, beýleki eli bilen bolsa ýarag tutýardy.” Nehemiýa 4:17. Resullaryň Işleri, 596.

Işanyň iki böleginde-de iş köp nesilleriň binýatlaryny we harabalyklaryny gaýtadan dikeltmekdir. Işaya göni manydaky iş arkaly şekillendirilen ruhy işi görkezýär. Binýatlar goralmany idi, emma olaryň üstüni ahyrsoňy galp gymmatbahaly daşlardan ybarat ýalan binýat bütinleý örtüp goýdy. Işanyň görkezenleri göni manydaky kerpiçleri we daşlary däl-de,

Milleritleriň binýat hakykatlaryny dikeldýärler. Şol hakykatlaryň nyşany Mukaddes ýeri we goşuny “ýedi gezek” aýak astyna alan iki weýran ediji güýji baradaky Milleriň gurluşydyr.

Dikeldiş iş “binýatlary” we “köp nesilleriň harabalyklaryny” täzedan galdyrmak hökmünde görkezilýär we ol pygamberlik setirini pygamberlik setiriniň üstüne, biraz bu ýerden, biraz ol ýerden getiren usulyýetiň üsti bilen esas goýujy hakykatlary dikeltmegiň pygamberlik işini aňladýar. Binýatlary we harabalyklary täzedan berkarar etmegiň işi, Habakkukyň ikinji babyndaky iki tagta bolan 1843 we 1850-nji ýyllaryň pioner çyzgylarynda görkezilen asyl hakykatlary hödürlemek we goramak işidir. Bu iş “setir üstüne setir” bolan soňky ýagşyň usulyýeti bilen amala aşyrylýar. Bu, Milleriň düýşündäki galp zergär daşlary bilen görkezilişi ýaly, galp binýady goldamak isleýänleriň jedelinde Ýeremýanyň gadymy ýollaryna dolanmak işidir.

Duşman dogan-uýalarymyzyň akyllaryny bu soňky günlerde durup biljek bir halky taýýarlamak işinden sowmaga çalyşýar. Onuň mekir paýhasly ýalňyşlyklary akyllary şu döwrüň howplaryndan we borçlaryndan daşlaşdyrmak üçin niýetlenendir. Olar Mesihniň Öz halky üçin Ýahýa bermäge gökden getiren nuruny hiç zat hasaplaýarlar. Olar biziň edil öňümizde duran wakalaryň aýratyn üns berilmäge ýeterlik derejede möhüm dälidigini öwredýärler. Olar gökden gelip çykan hakykaty güýjünden düşürýärler we onuň ýerine ýalan ylmy berip, Hudaýyň halkyny geçen tejribelerinden mahrum edýärler.

“‘Reb şeýle diýýär: Ýollarda duruň, serediň we köne ýodalary soraň: ýagşy ýol haýsy bolsa, şondan ýöräň.’ Ýermeýa 6:16.

Hiç kimse imanymyzyň temellerini—işimiziň başlangıcında Söz’ün duayla incelenmesi ve wahiý aracılıgyyla atılmış olan temelleri—söküp koparmaya kalkışmasın. Son elli yıldır biz bu temeller üzerine inşa etmekteyiz. İnsanlar yeni bir yol bulduklarını ve atılmış olandan daha sağlam bir temel atabileceklerini sanabilirler. Fakat bu büyük bir aldanıştır. Çünkü atılmış olandan başka hiç kimse başka bir temel atamaz.

Geçmişde köp adam täze bir imany gurmaga, täze yörelgeleri berkarar etmäge girişdi. Emma olaryň guran binasy näçe wagt durup bildi? Ol tiz ýykylady, çünki ol Gaýanyň üstünde esaslandyrylmady.

“Ilkinji şägirtler adamlaryň sözlerine garşy durmaly bolmandylarmy? Olar ýalan nazaryýetleri diňlemeli bolmandylarmy, soňra bolsa, ähli zady ýerine ýetirip, berk durup: ‘Goýlan binýatdan başga hiç kim başga bir binýat goýup bilmez’ diýip aýtmaly bolmandylarmy? 1 Korinfliler 3:11.”

“Şeýlelik bilen, biz öz ynamymyzyň başyny ahyra çenli berk saklamalydyrys. Gudratly sözler Hudaý tarapyndan we Mesih tarapyndan bu halka iberildi; olar bu halky dünýäden, ädimme-ädim, häzirki hakykatyň aýdyň nuruna çykardy. Dodaklary mukaddes ot bilen degirilen Hudaýyň hyzmatkärleri habary yglan etdiler. Ylahy söz aýdylan hakykatyň hakykylygyna Öz möhürini basdy.” Testimonies, 8-nji tom, 296, 297.

“İn soňky günlerde berk durjak bir halky taýýarlamak işi” Ezekeiliň otuz ýedinji bapdaky iki pygamberligi bilen baglanyşykly işdir. Isaýanyň çöldäki sesi arkaly bir habar ýetirilýär, Ezekeiliň ilkinji habary bolsa üç ýarym günläp Sodom bilen Müsüriň şäher köçesinde öli ýatanlary bir ýere

jemleýär. Soňra olar on gyzyň timsalyndaky Matta kitabynda beýan edilen eglenme döwründe bolup geçendiklerini aňýarlar. Ondan soň, eger-de dolanmak isleýän bolsalar, gymmatlyny bihaýadan aýyrmaga degişli Ýeremiýa berlen çagyryşy eşidýärler. Şeýle-de olar Daniýeliň dokuzynjy bapdaky dogasyny häzirki hakykat hökmünde ykrar edýärler. Şonuň üçin hem, eger we haçan-da olar Hoş Habaryň şertlerini kabul edip hem ýerine ýetirip dolanmagy saýlasalar, şonda olar Ezekeieliň ikinji habaryny alýarlar we aýak üstüne galyp, gudratly bir goşun bolup durýarlar.

“Soňky günlerde durup biljek bir halky taýýarlamak işi” “setir üstüne setir” diýen soňky ýagyn usuly arkaly amala aşyrylýar. Bu iş 1843 we 1850-nji ýyllaryň pioner çyzgylarynda şekillendirilen Millerit hakykatlaryny dikeltmek işini öz içine alýar. Bu iki çyzgy Habakugyň iki tablisasydyr, olar biri-biriniň üstüne goýulmalydyr (setir üstüne setir), we şeýle etmek bilen şol iki çyzgy soňky günlerde kir çotgaly adam tarapyndan dikeldilmeli düýpli hakykatlary görkezýär.

Setir üstüne setir hökmünde bir ýere jemlenende, olar 1843-nji ýylyň çyzgysyndaky ýalňyşy görkezýärler; şol ýalňyş soňra 1850-nji ýylyň çyzgysynda düzedildi. Olar bir tablisa hökmünde (setir üstüne setir) garalanda, şol wagt Hudaýyň halkynyň tejribesini hem-de ýedi gök gürlemesiniň gizlin taryhyny aňladýarlar; çünki bilelikde olar ilkinji lapykeçligi, gijä galmak wagtyny, Ýarygijäniň Nidasyny, 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryny we beýik lapykeçligi suratlandyrýarlar.

Bu, ýedi gök gürrüldisiniň gizlin taryhy bolan ilkinji ruhdan düşme, Ýarygije gykylygy we beýik ruhdan düşmedir. Bu, hakykatyň gurluşydyr, çünki hakykat ýewreý dilindäki “hakykat” sözüniň ilkinji we soňky harplarynyň şol taryhyň ilkinji we soňky ruhdan düşmesi bilen deň bolmagyna esaslanýar. Ortadaky hem-de on üçünji harp, Ýarygije gykylygynyň habaryny ret edenler bilen görkezilişi ýaly, pitne nyşanydyr. Iki çyzgy bir ýere getirilende, olar kirli çotga göterýän adam tarapyndan gaýtadan dikeldilmeli bolan Milleritleriň pygamberlik hakykatlaryna iki şaýat berýär, emma şol bir wagtda hem ýüz kyrk dört münüň tejribesini nusgalaýan tejribäni kesgitleýär.

Baýdak bolmaga çagyrylanlar (ýüz kyrk dört mün adam) 2020-nji ýylyň 18-nji iýulynda ilkinji lapykeçlikleri bilen ýüzbe-ýüz boldular, soňra bolsa 2023-nji ýylyň iýulynda olara çölde gygyrýan sesden bir habar ýetirildi. Ol ses olary yzyna dolanmaga çagyrdy.

Ýedi gümmürdiň gizlin taryhynyň hut şu nokadynda gozgalaň ýüze çykar, çünki indiki ýol belgisi hapany süpüriji adamyň göwherleri ýygnap, olary sandygyna taşlaýan wagtydyr. Şondan soň olar on esse ýagty şöhle saçýarlar. Hut şol wagtda Miller oýandyryldy. Päklermeler (Miller) oýananda, eýýäm giç bolýar. Köp nesilleriň harabalyklarynyň dikeldilmegi iki şaýadyň gatnaşmaly bolan işidir. Şol iş häzir amala aşyrylýar.

Ulai derýasynyň görnüşi bilen görkezilen pygamberlikler babatda William Milleriň çarçuwasy — Daniel kitabyň ýedinji, sekizinji we dokuzynjy baplarynda görkezilişi ýaly — bütparazlyk bilen papalykdan ybarat iki haraplaýjy güýji öz içine alýardy; Future for America üçin bolsa çarçuwa bütparazlykdan (ajdarha) başlanýar, onuň yzyndan papalyk (haýwan) we dinden çykan protestantlyk (ýalançy pygamber) gelýär. Iki çarçuwanyň hem esaslandyrylýan açary resul Pawlusyň ýazgylarydyr. Resul Pawlus gadymy Ysraýyly ruhy Ysraýyl bilen baglanyşdyran pygamberlik sesidi. Öwrülişinden öň Pawlusyň ady Şawuldy, onuň manysy bolsa “saýlanylan” ýa-da “öňe çykarylan” diýmekdir.

Pawlus başga milletlere resul bolmak üçin saýlanyp alyndy (saýlandy), we ol beýleki zatlaryň hatarynda Köne Ähdiň düşünilşi üçin hem saýlanyp alyndy. Täze Ähdiň köp bölegini ýazmak bilen, Täze Ähdiň ýazyjylarynyň içinde Köne Ähde Pawlus ýaly düşüňän başga hiç kim ýokdy. Ol hoş habary başga milletlere hödürlemekde öňe çykyp ýolbaşçylyk etmek üçin saýlandy, ýöne şol bir wagtda hem Köne Ähdiň pygamberlik taryhlarynyň haç döwründen soň gelen pygamberlik taryhy bilen gatnaşyklaryny berkarar etmek üçin saýlandy. Pawlusyň şaýatlygy bolmasa, Milleritleriň pygamberlik düşüňjesi-de, şeýle hem Future for America-nyň düşüňjesi-de asla bolmazdy. Hudaýyň saýlanan halky hökmünde sözme-söz Ysraýylyň talak edilen hut şol taryhynda, Pawlus şol gadymy Ysraýylyň, hernäçe şol wagt Hudaýdan talak edilen bolsa-da, ruhy Ysraýylyň pygamberlik taryhynyň nyşanydygyny görkezmek üçin saýlandy. Birinji we üçünji perişdeleriň hereketleri üçin zerur bolan pygamberlik düzgünleri esasan resul Pawlusyň ýazgylaryna esaslanýar.

Şu sebäpden, biz Pawlus tarapyndan görkezilen, Milleritleriň habaryna täsir eden käbir pygamberlik ýörelgelerine serederis; ol habar iki weýran ediji güýjüň çäginde ýerleşdirilipdi; şeýle etmek bilen, şol ýörelgeleriň üç weýran ediji güýjüň çäğine nähili täsir ýetirýändigine-de gararys.

Mundan başga-da, eý doganlar, men siziň bihabar bolmagyňyzy islämok: ähli atalarymyzyň buludyň astynda bolandyklaryny, hemmesiniň-de deňizden geçendigini; hemmesiniň bulutda we deňizde Musa degişli bolup çokundyrylandygyny; hemmesiniň şol bir ruhy iýmiti iýendigini; hemmesiniň şol bir ruhy içgini içendigini biliň. Çünki olar özlere eýerip gelýän ruhy Gaýadan içýärdiler; ol Gaýa bolsa Mesihdi. Emma olaryň köpüsinden Hudaý hoşal bolmady; sebäbi olar çölde heläk boldular. Indi bu zatlar bize görelde hökmünde boldy, şonuň üçin olar ýaly ýaman zatlar höwes etmezligimiz üçindir. Şeýle hem olaryň käbiri ýaly butparaz bolmaň; ýazylyşy ýaly: «Halk iýip-içmäge oturdy we oýnamak üçin turdy». Şeýle hem olaryň käbiri ýaly zyna etmäliň; olar zyna edip, bir günde ýigrimi üç müň adam ýykyldy. Şeýle hem olaryň käbiri ýaly Mesihi synamaýalyň; olar-da synap, ýylanlar tarapyndan ýok edildiler. Şeýle hem olaryň käbiri ýaly müňňürdemeň; olar-da müňňüräp, heläk ediji tarapyndan ýok edildiler. Indi bu zatlaryň hemmesi olara görelde hökmünde boldy; bular döwürleriň ahyry gelen bizlere duýduryş bolsun diýip ýazylan zatlardyr. 1 Korinfliler 10:1–10.

Gysga on aýatda Pawlus çokundyryş dessurnyň Gyzy deňzden geçişde nusgalanandygyny, gadymy Ysraýylyň yzyna düşen gaýanyň bolsa “ruhy Gaýa” bolandygyny we onuň Mesihdigini görkezýär. Ol gadymy Ysraýylyň soňky günlerde ýaşayanlar üçin görelde bolandygyny görkezýär. Bu bölek duýduryşdyr, hem-de bu bölek hakykaty goldaýanlar bilen hakykata garşy çykýanlaryň arasynda jedel nokadydyr. Adwentist ylahyýatçylar Pawlusyň diňe gadymy Ysraýylyň taryhlarynyň soňky günlerde ýaşayanlar tarapyndan düşünilmeli ahlak sapaklaryny şekillendirendigini görkezendigini öwredýärler, emma olar Pawlusyň hakykatdaky Ysraýylyň taryhlarynyň ruhy Ysraýyl tarapyndan hakykatdan-da gaýtalanmalydygyny görkezmändigini nygtaýarlar. Waýth uýa bu bölegi köplenç Pawlusyň takyk nämäni göz önünde tutandygyny tassyk etmek üçin ulanýar.

“Gadymy pygamberleriň her biri öz döwründen has köp biziň döwrümüz üçin sözläpdir, şonuň üçin olaryň pygamberlikleri biziň üçin güýjündedir. ‘Bularyň ählisi olara görelde hökmünde

boldy; dünýäniň soňky döwürleri ýetip gelen bizleri nesihatlandyrmak üçin hem ýazyldy.’ 1 Korinfliler 10:11. ‘Bular bilen olaryň özlerine däl-de, size hyzmat edýändikleri olara aýan edildi; şol zatlar indi size gökden iberilen Mukaddes Ruh arkaly Hoş Habary wagyz edenler tarapyndan habar berildi; perişdeler hem şol zatlara nazar aýlamagy arzuw edýärler.’ 1 Petrus 1:12....”

“Mukaddes Kitap hazinelerini bu son nesil için biriktirmiş ve bir araya bağlamıştır. Eski Ahit tarihinin bütün büyük olayları ve ciddi vakaları, bu son günlerde kilisede tekrarlanmış ve tekrarlanmaktadır.” Selected Messages, kitap 3, 338, 339.

Mukaddes Kitap’ın Eski Ahit tarihindeki “büyük olaylar ve vakur muameleler son günlerde kilisede tekrar edilmiş ve edilmekte bulunmaktadır,” diye Kardeş White bu ayetlerde Pavlus’un maksadını hulâsa etmektedir. Pavlus’un eski İsrail’i, öz İsrail’in tarihini sembolik surette tasvir eden bir örnek olarak tanımlamasını sarsmak teşebbüsünde Şeytan, bu peygamberlik ilkesine karşı iki başlıca hücumu ileri sürmüştür. Birincisi, daha önce de zikrettiğim üzere, Pavlus’un yalnızca o tarihlerin ahlâkî dersleri temsil ettiğini beyan ettiği iddiasıdır. Bu bâtil öğreti yarım hakikattir; yarım hakikat ise hiçbir surette hakikat değildir. Eski İsrail tarihinden çıkarılabilecek ahlâkî derslerin son günlerde yaşayanların faydasına olduğu doğrudur; fakat bu husus, o tarihlerin aynı zamanda tekrar edilecek hadiselerin de bir tasviri olduğunu inkâr etmek için kullanıldığında, hakikati inkâr etmek üzere tertip edilmiş bir yarım hakikate dönüşür.

„Häzir Hudaýyň halkynyň önünde ýa ak pata, ýa-da nälet durandyr — eger olar dünýäden çykyp, aýratyn bolsalar we pesgöwünli tabynlygyň ýolunda ýörseler, bu ak patadyr; emma asmana degişli beýik talaplary depeleyen butparazlar bilen birleşseler, bu näletdir. Gozgalaňçy Ysraýylyň günäleri we bikanunlyklary ýazga geçirilendir we olaryň eden günäleriniň nusgasyna eýerip, Hudaýdan ýüz döndersek, edil olaryň ýykylanlary ýaly, biziň hem gürrüňsiz ýykylyjakdygymyz barada bize duýduryş hökmünde bu şekil önümizde goýlandyr. ‘Now all these things happened unto them for ensamples: and they are written for our admonition, upon whom the ends of the world are come.’” Testimonies, volume 1, 609.

Bir hakykat başga bir hakykaty inkâr etmek üçin ulanylmaly däl, çünki şeýle edilende, ol Hudaýyň hakykatyny ýalana öwürýär.

“Halasgäriň bir sözi beýleki bir sözüni güýjüni ýitirer ýaly edilip ulanylmaly däl.” Beýik göreş, 371.

Gadymy Ysraýylyň taryhynyň diňe ahlak sapaklaryny aňladýandygy baradaky taglymat, köplenç Adventist ylahyýatçylary tarapyndan Hudaýyň pygamberlik Sözüni ýok etmek üçin ulanylýar, hem-de ol Hudaýyň halkyny ýalana uýdurmak üçin taýýarlanan ertekiler naharyna goşulan ýarym hakykatlaryň biridir; olaryň kabul edýän şol ýalany bolsa resul Pawlusyň ýazgylarynda anyk görkezilýär.

Gadymy Ysraýylyň taryhynyň häzirki zaman Ysraýylyň taryhyny suratlandyryandygy baradaky ýörelgä garşy beýleki esasy hüjüm garşy özgertme döwrüniň taryhynda iezuitler tarapyndan oýlanyp tapyldy we ol gadymy Ysraýylyň taryhynyň gaýtalanýandygy baradaky pikirerazy bolmakdan ybaratdyr. Iezuitleriň ýalany şundan ybaratdyr: taryh ruhy taýdan däl-de, göni manyda

gaýtalanýar. Bu ýalan Rim papasynyň Mukaddes Kitabyň pygamberliklerindäki antikristdigine düşünilmeginiň önüni almak üçin oýlanyp tapyldy, çünki bu taglymat ahyrky günlerde bir antikristiň bardygy baradaky hakykata razylyk berýär, emma antikristiň ruhy güýç bilen däl-de, göni manydaky bir güýç bilen görkezilýändigini öňe sürýär. Ylham 17-däki maňlaýynda syrly Wawilon diýip ýazylan jelep, onda şu gün Yrak bolan göni manydaky Wawilon ýurdunda ýüze çykýan bir jelep bolardy.

“Söze düşünmekde bulaşýan, antihristiň manysyna düşünp bilmeýänler, şübhesiz, özlerini antihristiň tarapynda goýjakdyrlar.” Kress Collection, 105.

Papa hakykatda bir adamdyr we ol hakykatda bir güýji (Katolik buthanasyny) aňladýar, emma ol hem, onuň guramasy hem pygamberlik taýdan göni manydaky Wawilon arkaly kesgitlenipdir; olar diňe antihrist baradaky tema göni manydaky bir mysalyň ruhy berjaý bolşy hökmünde beýan edilende dogry tanalyp bilner. Pawlus göni manydaky Ysraýylyň ruhy Ysraýyly şekillendirýändigini kesgitledi, ýöne onuň beýan eden zady täze bir pygamberlik hakykaty däl, çünki onuň düşüňjesi umuman Köne Ähde esaslanýardy, we onuň şaýatlygy hut şol ýerde kök alýar.

Ysraýylyň Patyşasy Reb şeýle diýýär, onuň Halasgäri, Hökmürowan Reb: Men ilkinjidirin, Men ahyrkydyryn; Menden başga Hudaý ýokdur. Meniň ýaly kim çagyryp biler, muny yglan edip, Meniň önümde tertibe salar, Men gadymy halky bellälim bäri? Geljek zatlary we bolup geçjek zatlary goý, olara görkezdirsinler. Gorkmaň, howsala düşmäň: muny şol wagtdan bäri size Men aýtmadymmy, yglan etmedimmi? Siz Meniň şaýatларысыңыз. Menden başga Hudaý barmy? Hawa, başga Hudaý ýokdur; Men hiç birini bilemok. Işaya 44:6–8.

Biz, Pawlus ýaly, Mesihniň şaýatlary bolmalydyrys: ýagny Alfa bilen Omega diňe bir gadymy Ysraýyly däl, eýsem Mukaddes Kitapdaky ähli gadymy halklary hem soňky günlerde ýaşayanlaryň üstüne geljek “geljek zatlary” görkezmek üçin nyşanlar hökmünde belläp goýandygyny yglan etmelidir. Pawlus Köne Äht boýunça ussat bilmendi, hem-de ol göni we ruhy Ysraýylyň döwrüniň arasynda pygamberlik baglanyşdyryjy halkasy bolmak üçin saýlanyp çykaryldy. Ahyrzaman döwründe bilimiň artmagyna düşüňýänleri 1798-nji ýylda-da, şeýle hem 1989-njy ýylda-da ugrukdyran hut onuň ýazgylarydy.

Gadymy göni manydaky Wawilon, gündogaryň gadymy ogullary, gadymy Müsür, gadymy Gresiýa we gadymy Mido-Pers imperiýasy dünýäniň ahyryndaky ruhy güýçleriň nyşanlarydyr. Gadymy nyşanlar soň gelýän ruhy manynyň önünden gelýän göni manydaky görnüşidir we şony aňladýar. Pawlus hatda şol göni manydaky Adamyň ruhy Adamy (ol hem Mesihdir) nyşanlandyrandygyny aýdýar.

Şeýlelik bilen ýazylany ýaly: ilkinji adam Adam ýaşayan jan edildi; soňky Adam bolsa janlandyran ruh edildi. Emma birinji bolan ruhy zat däl-de, tebigy zatdyr; ondan soň bolsa ruhy zatdyr. Birinji adam ýerden, toprakdandy; ikinji adam gökdendir, Rebdir. Toprakdan bolan nähili bolsa, toprakdan bolanlar hem şeýledir; gökdäki nähili bolsa, gökdäkiler hem şeýledir. Biz toprakdan bolan adamynyň keşbini göterenimiz ýaly, gökdäki Adamyň keşbini hem götereris. 1 Korintoslylar 15:45–49.

Pawlus ilkinji we soňky Adam barada örän çuňňur birnäçe sapaklary öwredýär, ýöne biz diňe onuň şu parçada örän aýdyň beýan edýän ýörelgesini görkezýäris; ol şeýle diýýär: “ilkinji bolan ruhy zat däl, eýsem tebigy zatdyr; ondan soň bolsa ruhy zatdyr.” Pawlusuň bu ýerde “tebigy” diýip atlandyrylan göni manysy ilki gelýär, ruhy bolsa soňky bolýar. Göni manydaky Ysraýyl ilki bolup, tebigydyr, ruhy Ysraýyl bolsa “ondan soň” gelýär.

Göni Wawilon ruhy Wawilondan öň gelýär. Pawlusuň ýazgylarynda aýratyn nygtalýan indiki möhüm nokat, göni manydan ruhy manyýa geçişniň haçan ulanylmalydygyny görkezýän taryhy pursatdyr. Göni manydan ruhy manyýa bolan pygamberlik üýtgeşmesiniň kesgitleýän döwri, haç döwrüdür.

Çünki sizleriň hemmähiz Mesih Isada bolan iman arkaly Hudaýyň perzentleridirsiz. Sebäbi Mesihde çokundyrylanlaryňyzyň hemmesi Mesihi geýnypdir. Indi ne ýahudy bar, ne grek; ne gul bar, ne erkin; ne erkek bar, ne aýal; çünki sizleriň hemmähiz Mesih Isada birdirsiz. Eger siz Mesihiňki bolsaňyz, onda siz Ybraýymyň neslidirsiz we wada görä mirasdarlarsyňyz. Galatýalyklar 3:26–29.

Dogluş hukugyň näme bolandygynyň ähmiýeti ýokdur; eger we haçan siz Mesihi kabul etseňiz, şonda siz Ybraýymyň nesli bolýarsyňyz. Siz göni manydaky Ysraýyl dälisiňiz; siz ruhy Ysraýylsňyz. Göni manydakydan ruhy manydaka geçiş haç boldy. Pawlus adamzady iki synpa bölýär. Her synpyň öz ähti bar, her biri Ybraýymyň nesilleridir. Her biriniň öz maşgalasyny we ähtini aňladýan bir şäheri bar. Her biri ýa göni manydaky Adamyň, ýa-da ruhy Adamyň ogludyr.

Çünki şeýle ýazylandyr: Ybraýymyň iki ogly bardy, biri gyrnakdan, beýlekisi bolsa azat aýaldandy. Emma gyrnagynyň ogly ten boýunça doguldy; azat aýalyňky bolsa wada arkaly doguldy. Bu zatlaryň göçme manysy bardyr; çünki bular iki ähtdir: biri Sina dagyndan bolup, gulçulyk üçin çagalar dogurýar, ol Hagar diýilýändir. Sebäbi bu Hagar Arabystandaky Sina dagydyr we häzirki Iýerusalime gabat gelýär; ol öz çagalary bilen bile gulçulykdadyr. Emma ýokardaky Iýerusalim azatdyr; ol hemmämiziň enämizdir. Çünki şeýle ýazylandyr: Şatlan, eý, çaga dogurmaýan önelgesiz; joşup çykyp gygyr, eý, dogum azabyny çekmeýän; çünki taşlanan aýalyň çagalary äri bolan aýalyňkydan has köpdür. Indi biz, doganlar, Yshak ýaly, wadanyň çagalarydyrys. Emma şol wagt ten boýunça doglan Ruh boýunça doglana yzarlama eden bolsa, häzir hem şeýledir. Şeýle-de bolsa, Mukaddes Ýazgy näme diýýär? Gyrnagyny we onuň ogluny kowup çykaryň; çünki gyrnagynyň ogly azat aýalyň ogly bilen bile mirasdar bolmaz. Şeýlelikde, eý, doganlar, biz gyrnagynyň çagalary däl, eýsem azat aýalyňkydyrys. Galatýalyklar 4:22–30.

Haç döwründe gadymy harpy manydaky zatlar häzirki zaman ruhy zatlaryň nyşanlaryna öwrüldi. Resul Pawlus William Milleriň ähli pygamberlik netijelerini onuň üstünde guran iki weýran ediji güýjüň çarçuwasyny döretmegine mümkinçilik beren bu düýpli pygamberlik hakykatlaryny aýdyňlaşdyrdy. Resul Pawlus tarapyndan ýerine ýetirilen şol bir iş, Future for America-nyň ähli pygamberlik netijeleri üçin çarçuwany emele getirýän üç weýran ediji güýji hem kesgitleýär.

Milleriň Danyýel kitabyňyň ýedinji, sekizinji we dokuzynjy bablarynda Ulai derýasynyň görnüşi arkaly şekillendirilen bilimiň artmagy baradaky düşüňjesiniň gurluşy, onuň Danyýel kitabyndaky “gündelik” diýen düşüňjäniň butparaz Rimini aňladýandygyny ýüze çykarmagyna esaslanýardy.



Ol bu açyşy Pawlusyň Selaniklilere iberen ikinji hatynda etdi. Şol düşünje, pygamberlikdäki “ýalan” bilen baglanyşykda kesgitlenýän baş hakykat bolup, ahyrky günlerde Seventh-day Adventistleriň üstüne güýçli aldawyň gelmegine sebäp bolýar.

Bilimiň artmagyny aňladýan Ulai derýasynyň görnüşi baradaky öwrenişimizi indiki makalada, Milleriň Pawlusyň hatynda nämäni görendigine seredip, dowam etdireris.

Ýüziň aşagyny görýän, ähli adamlaryň ýüreklerini okaýan Şol, uly nura eýe bolanlar hakda şeýle diýýär: “Olar özleriniň ahlak we ruhy ýagdaýy sebäpli ezilmeýärler we haýran galmaýarlar.” Hawa, olar öz ýollaryny saýlap aldylar, olaryň jany bolsa özleriniň nejisliklerinden lezzet alýar. “Men hem olaryň aldanmalaryny saýlaryn, we gorkýan zatlaryny olaryň başyna getirerin; çünki Men çagyranymda, hiç kim jogap bermedi; Men sözlänimde, olar gulak asmadylar; gaýtam, Meniň gözlerimiň önünde ýamanlyk etdiler, we Meniň hoşlanmadyk zadymy saýladylar.” “Hudaý olara güýçli azaşma iberer, şeýdip olar ýalana ynansynlar,” sebäbi “olar gutulmaklary üçin hakykatyň söýgüsini kabul etmediler,” “eýsem haksyzlykdan lezzet aldylar.” Işaya 66:3, 4; 2 Selanikliler 2:11, 10, 12.

“Asmanyň Mugallymy şeýle sorady: ‘Akly aldap biljek has güýçli nähili bir ýalan bolup biler: siz dogry binýadyň üstünde gurýandygyňyza hem-de Hudaýyň işleriňizi kabul edýändigine meňzetmek, emma hakykatda bolsa siz köp zady dünýä syýasatyna görä amala aşyryp, Ýehowanyň garşysyna günä edýärsiňiz? Eý, hakykaty bir wagtlar bilip gören adamlar takwalylygyň görnüşini onuň ruhy we güýji bilen bulaşdyranlarynda; özlerini baý, mal-mülki artan we hiç zada mätäç däl hasap edenlerinde, emma aslynda hemme zada mätäç bolanlarynda—bu akyllary eýeleýän nähili uly bir aldawdyr, nähili özüne çekiji bir ýalňyşlykdyr!’” Testimonies, volume 8, 249, 250.